



Gemeente Heemstede
Accountantsverslag over het boekjaar 2019



STRIKT VERTROUWELIJK

**Aan de leden van de gemeenteraad
van de gemeente Heemstede**

**Postbus 352
2100 AJ Heemstede**

Datum: 20 mei 2020

Onderwerp:

Accountantsverslag 2019

Ons kenmerk:

30000601-2019RvB

Geachte leden van de gemeenteraad,

Hierbij ontvangt u ons accountantsverslag over het boekjaar 2019. Dit verslag bevat de belangrijkste uitkomsten van onze werkzaamheden, waarvan wij vinden dat die voor u relevant zijn voor een goed begrip van de jaarrekening 2019 en voor het beoordelen van de financiële positie van uw gemeente.

De jaarrekening is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het College. In overeenstemming met uw opdracht hebben wij de jaarrekening 2019 gecontroleerd.

Deze rapportage beschrijft op hoofdlijnen onze controleaanpak en de belangrijkste aangelegenheden die wij tijdens onze controle in overweging hebben genomen. Wij zijn van mening dat de reikwijdte van onze werkzaamheden en de resultaten daarvan een deugdelijke basis vormen voor ons oordeel over de jaarrekening van de gemeente Heemstede.

Wij zullen deze rapportage tijdens de bijeenkomst met uw auditcommissie graag bespreken en eventuele vragen die er zijn, beantwoorden.

Het verslag van bevindingen is, zoals hiervoor reeds verwoord, bedoeld om u te ondersteunen in de beoordeling van de jaarrekening 2019. De bevindingen en beschouwingen in dit verslag komen voort uit onze controlewerkzaamheden. Wij wijzen u erop dat uw controlerende taak uiteraard verder gaat dan uitsluitend het financieel getinte perspectief vanuit de accountantscontrole.

Met vriendelijke groet,
Astrium Overheidsaccountants B.V.

Was getekend,
drs. R.A.D. Knoester RA

INHOUDSOPGAVE

1. Kernpunten van de controle
2. Geconstateerde fouten en onzekerheden
3. Voorzieningen
4. Analyse vermogen en resultaat
5. Interne beheersing
6. Vennootschapsbelasting
7. Overige bevindingen jaarrekeningcontrole

Bijlagen

- A: Niet-gecorrigeerde controleverschillen
- B: Onafhankelijkheidsbevestiging en overige dienstverlening
- C: Disclaimer en beperking in gebruik

1 KERNPUNTEN VAN DE CONTROLE

| | |
|---------------------------------------|---|
| 1.1 Verloop van de controle | <p>De jaarrekeningcontrole is uitgevoerd zoals overeengekomen in de opdrachtbevestiging. In het najaar van 2019 hebben wij de interim-controle verricht, die gericht is op de processen binnen de gemeente. De interim-controle hebben wij afgesloten met een managementletter.</p> <p>De controle in het voorjaar 2020 is gericht op de jaarrekening zelf. De controle van de jaarrekening heeft vanwege de door de regering genomen Covid-19-maatregelen onder bijzondere omstandigheden plaatsgevonden. Ondanks deze bijzondere omstandigheden is het gelukt om de controle overeenkomstig de planning af te kunnen ronden. Wat ons betreft een compliment naar beide partijen. Dit mooie resultaat kon bereikt worden door onder andere het volgende:</p> <ul style="list-style-type: none">• Vanaf de start van de samenwerking tussen de uw gemeente en Astrium is direct gekozen is voor het via een online portal delen van de voor de controle benodigde controle-informatie.• Goede samenwerking en communicatie tussen de betrokken medewerkers bij uw gemeente en Astrium. <p>De uitgevoerde werkzaamheden hebben geresulteerd in een controleverklaring bij de jaarrekening 2019. Deze controleverklaring hebben wij u op 19 mei 2020 separaat toegezonden.</p> |
| 1.2 Reikwijdte van de controle | <p>Met de opdrachtbevestiging heeft u ons de opdracht gegeven tot het controleren van de jaarrekening 2019. De reikwijdte van onze controle staat hierin omschreven. Er is gedurende het verloop van de controle over 2019 op geen enkele wijze sprake geweest van een beperking in de reikwijdte van onze controle. Tijdens de uitvoering van de oorspronkelijke controleplanning hebben zich geen wijzigingen van materieel belang in de reikwijdte voorgedaan. Wij achten de reikwijdte van onze controle voor 2019 voldoende voor de doelstelling van onze controle.</p> |
| 1.3 Vermogen en resultaat | <p>Het gerealiseerde resultaat (inclusief de mutaties in de reserves) bedraagt circa € 1.309.830 (positief) versus een begroot resultaat (na wijziging) van € 142.200 (negatief). In hoofdstuk 4 gaan wij nader in op het resultaat en de ontwikkeling van het (weerstand-) vermogen. In de jaarrekening (Deel A: Algemeen – hoofdstuk 2. Verschillen ten opzichte van eerdere prognoses) heeft het College de belangrijkste wijzigingen toegelicht. Alle voor- en nadelen ten opzichte van de begroting met een afwijkingen > € 10.000 zijn toegelicht.</p> |

| | |
|------------------------------|---|
| 1.4 Onafhankelijkheid | <ul style="list-style-type: none"> • Astrium Overheidsaccountants B.V. (hierna: Astrium) is onafhankelijk van de gemeente Heemstede en voor zover wij weten heeft zich geen inbreuk voorgedaan op de van toepassing zijnde regels en het beleid ten aanzien van onafhankelijkheid. • Ons zijn geen relaties bekend tussen Astrium en de gemeente Heemstede, die naar ons professionele oordeel mogelijk van invloed kunnen zijn op onze onafhankelijkheid. • Bijlage B bevat een nadere uiteenzetting van onze onafhankelijkheid. |
| 1.5 EU-aanbestedingen | <p>De gemeente dient te voldoen aan de EU-aanbestedingsregels zoals eveneens middels uw eigen normenkader is vastgesteld. Wij hebben vastgesteld dat de Gids Proportionaliteit is opgenomen in het normenkader. Dit is alleen gedaan ter nadere toelichting op de Europese aanbestedingsrichtlijnen. Alleen de Europese aanbestedingsrichtlijnen worden door de accountant in dit kader betrokken in het rechtmatigheidsoordeel bij de jaarrekening.</p> <p>Wij hebben vastgesteld dat er sprake is van een onrechtmatigheid ten aanzien van de EU-aanbestedingsregels. De gemeente is met twee partijen verplichtingen aangegaan voor wat betreft de inhuur van personeel. De omvang van deze verplichting overschrijdt de Europese aanbestedingsgrens, waardoor de aangegane verplichting Europees aanbesteed had moeten worden. Als gevolg hiervan zijn de lasten 2019 (€ 608.168) onrechtmatig. In bijlage A hebben wij een onrechtmatigheid ten aanzien van de aanbestedingsregels opgenomen van € 608.168.</p> |
| 1.6 Sociaal Domein | <p><u>Kosten Jeugdhulp en Wmo</u></p> <p>Inzake de kosten Jeugdhulp en de Wmo steunt de gemeente Heemstede naast de intensieve interne werkzaamheden op de controleverklaring en financiële productieverantwoordingen van zorgaanbieders. Op basis van de ontvangen controleverklaringen en financiële productie-verantwoordingen resteert inzake de kosten Jeugdhulp een onzekerheid van € 901.223. Deze onzekerheid is gelegen in de volgende aspecten:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ontvangen productie-verantwoordingen van vrij gevestigde en kleine landelijke instellingen, waarbij geen controleverklaringen zijn afgegeven; - ontvangen productie-verantwoordingen van landelijke instellingen, waarbij <u>wel</u> een controleverklaring is afgegeven. Bij deze uitgevoerde controles heeft de accountant een materialiteit gebruikt, welke hoger is dan de materialiteit van de gemeente. <p>Daarnaast hebben enkele zorgaanbieders (nog) niet de vereiste verantwoordingsinformatie (controleverklaring bij de productieverantwoording) aangeleverd en hebben enkele aanbieders een niet-goedkeurende controleverklaring bij de verantwoording ontvangen. De gemeente heeft veel in het werk gesteld om deze situatie te voorkomen en, zodra het zich voordeed, te keren. De genoemde partijen zijn echter, ondanks de inspanningen van de gemeente, de gemaakte afspraken niet (tijdig) nagekomen. Hierdoor ontstaat een onzekerheid voor de Jeugdhulp van € 140.916 en voor Wmo van € 0.</p> |

| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|--|---|--------------------------------|--|--|--------|-------------------------|-----------|--------------|-------------------------|-------------|---------------------------------|--|--|--------|---------------------------|-----------|--------------|---------------------------|-----------|--|--------------------|-----------------------|--------|-----------|-----------|--------------|-----|-------------|
| | <p><u>PGB-budget</u> De gemeente Heemstede heeft de totale kosten inzake de PGB-budgetten gebaseerd op de schatting van de SVB. Evenals vorig jaar heeft geen sluitende controle op de levering van de zorg plaatsgevonden door de SVB. Hierdoor ontstaat een onzekerheid van € 179.120 voor de gemeente Heemstede.</p> | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| <p>1.7 Voorzieningen</p> | <p>Toereikendheid van voorzieningen, zoals opgenomen in de jaarrekening, is een belangrijk toetspunt in onze controle. Daarnaast hebben we gecontroleerd of de gevormde voorzieningen voldoen aan de eisen en voorwaarden die de verslaggingswetgeving (BBV) daaraan stelt. Onze conclusie is dat we een adequate onderbouwing hebben gekregen voor de voorzieningen, waaruit blijkt de voorzieningen toereikend zijn. In hoofdstuk 3 gaan wij nader in op de controle van de voorzieningen.</p> | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| <p>1.8 Goedkeurings- en rapporteringstolerantie</p> | <p>De materialiteit bij de planning en uitvoering van de jaarrekeningcontrole 2019 is € 624.365. Deze materialiteit vloeit voort uit het door de gemeenteraad vastgestelde controleprotocol, hetgeen voldoet aan de wettelijk voorgeschreven minimumvereisten. Door u is tevens een rapportagetolerantie van 0,5% van de totale lasten. Voor 2019 betreft dit het bedrag van € 312.000 waarover wij u informeren.</p> <table border="1" data-bbox="539 679 1980 1031"> <tr> <td colspan="3">Goedkeuringstoleranties</td> </tr> <tr> <td>Fouten</td> <td>1% van de totale lasten</td> <td>€ 624.365</td> </tr> <tr> <td>Onzekerheden</td> <td>3% van de totale lasten</td> <td>€ 1.873.095</td> </tr> <tr> <td colspan="3">Rapporteringstoleranties</td> </tr> <tr> <td>Fouten</td> <td>0,5% van de totale lasten</td> <td>€ 312.000</td> </tr> <tr> <td>Onzekerheden</td> <td>0,5% van de totale lasten</td> <td>€ 312.000</td> </tr> <tr> <td>Realisatie fouten en onzekerheden <i>Zie bijlage A van deze rapportage</i></td> <td>Getrouwheid</td> <td>Rechtmatigheid</td> </tr> <tr> <td>Fouten</td> <td>€ 140.916</td> <td>€ 749.084</td> </tr> <tr> <td>Onzekerheden</td> <td>€ 0</td> <td>€ 1.080.343</td> </tr> </table> <p><i>Getrouwheid:</i> De totale omvang van de fouten is <u>lager</u> dan de tolerantie van 1% van de totale lasten (€ 624.365) en heeft derhalve geen gevolgen voor de strekking van onze controleverklaring. De totale omvang van onzekerheden ligt lager dan 3% van de totale lasten (€ 1.873.095) en heeft derhalve ook geen gevolgen voor de strekking van onze controleverklaring.</p> <p><i>Rechtmatigheid:</i> De totale omvang van de fouten is <u>hoger</u> dan de tolerantie van 1% van de totale lasten (€ 624.365) en heeft derhalve gevolgen voor de strekking van onze controleverklaring. De totale omvang van onzekerheden ligt lager dan 3% van de totale lasten (€ 1.873.095) en heeft derhalve geen gevolgen voor de strekking van onze controleverklaring.</p> | Goedkeuringstoleranties | | | Fouten | 1% van de totale lasten | € 624.365 | Onzekerheden | 3% van de totale lasten | € 1.873.095 | Rapporteringstoleranties | | | Fouten | 0,5% van de totale lasten | € 312.000 | Onzekerheden | 0,5% van de totale lasten | € 312.000 | Realisatie fouten en onzekerheden <i>Zie bijlage A van deze rapportage</i> | Getrouwheid | Rechtmatigheid | Fouten | € 140.916 | € 749.084 | Onzekerheden | € 0 | € 1.080.343 |
| Goedkeuringstoleranties | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Fouten | 1% van de totale lasten | € 624.365 | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Onzekerheden | 3% van de totale lasten | € 1.873.095 | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Rapporteringstoleranties | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Fouten | 0,5% van de totale lasten | € 312.000 | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Onzekerheden | 0,5% van de totale lasten | € 312.000 | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Realisatie fouten en onzekerheden <i>Zie bijlage A van deze rapportage</i> | Getrouwheid | Rechtmatigheid | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Fouten | € 140.916 | € 749.084 | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Onzekerheden | € 0 | € 1.080.343 | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |

1.9 Oordeel

De uitgevoerde werkzaamheden hebben geresulteerd in een *goedkeurende verklaring* ten aanzien van de getrouwheid en een *verklaring met beperking* ten aanzien van rechtmatigheid bij de jaarrekening.

2 DECENTRALISATIES OVERHEID

| | |
|---------------------------------------|---|
| 2.1 Bevindingen sociaal domein | <p>Het College van de gemeente Heemstede is verantwoordelijk voor het opstellen van de jaarrekening. Bij het sociaal domein is de gemeente echter afhankelijk van diverse partijen, zoals de Sociale Verzekeringsbank (SVB) en tal van zorgaanbieders. Om verantwoording af te kunnen leggen over de lasten die samenhangen met het sociaal domein is de gemeente daarom afhankelijk van het verkrijgen van betrouwbare verantwoordingsinformatie van deze partijen. Deze verantwoordingsinformatie is, ondanks de inspanningen van de gemeente, slechts ten dele verkregen. Dit uit zich in de volgende bevindingen:</p> <p><u>Onzekerheden rondom de verstrekking van de persoonsgebonden budgetten (PGB's):</u> Net als in voorgaand jaar blijkt uit de controleverklaring die door de accountant van de SVB is afgegeven, dat er geen zekerheid kan worden verkregen omtrent de geleverde zorg in de vorm van PGB's. Om deze reden is het volledige bedrag van de door de SVB aan zorgaanbieders betaalde kosten voor inwoners van de gemeente Heemstede in 2019 als onzekerheid in de controle aangemerkt. De onzekerheid bedraagt € 179.120.</p> <p><u>Verantwoordingsinformatie zorgaanbieders Jeugdhulp en Wmo:</u> De gemeente is zelf verantwoordelijk voor het verzamelen en verwerken van de verantwoordingsinformatie van ingekochte jeugdhulp en WMO, maar is daarmee ook afhankelijk van de zorgaanbieders. De gemeenten hebben hiervoor afspraken gemaakt over de wijze waarop en het tijdstip van het aanleveren van deze verantwoordingsinformatie. Om dit versnellen heeft de gemeente gebruik gemaakt van confirmaties (saldobestemmingen) die aan moeten sluiten met de financiële productieverantwoordingen. Omdat een deel van die informatie niet ontvangen is of geen goedkeurend oordeel kennen van de controlerend accountant, is er sprake van een onzekerheid van € 901.223 in de controle.</p> <p>Daarnaast zijn verschillen geconstateerd tussen de financiële verantwoording van de zorgaanbieder en uw administratie welke niet meer zijn gecorrigeerd (€ 140.916 voor Jeugdhulp en € 0 voor Wmo).</p> <p>Bovenstaande fouten en onzekerheden zijn in bijlage opgenomen.</p> |
| 2.2 Prestatielevering | <p>Voor zowel WMO en Jeugdhulp geldt dat de gemeente de rechtmatigheid van de bestedingen moet controleren middels controle op prestatielevering. Deze rechtmatigheidscontrole wordt uitgevoerd door de accountants van de zorgaanbieders en biedt houvast aan de gemeente voor de rechtmatigheid van de bestedingen. Vanuit de kadernota rechtmatigheid wordt gesteld dat de gemeente zelf, naast opgeleverde productieverantwoordingen van de accountants van de zorgaanbieders,</p> |

zelf maatregelen moet treffen om de rechtmatigheid van de bestedingen met betrekking tot prestatielevering vast te stellen. Wij hebben vastgesteld dat de gemeente Heemstede zelf beheersingsmaatregelen heeft getroffen ter controle van de rechtmatigheid met betrekking tot de prestatielevering voor aanvragen die via de gemeente lopen. De gemeente voert de controlewerkzaamheden op prestatielevering niet uit voor directe verwijzingen via andere instanties. Wij adviseren de gemeente om ook voor aanvragen voor WMO en Jeugdhulp via directe verwijzingen zelf beheersingsmaatregelen te treffen ter controle van de rechtmatigheid met betrekking tot de prestatielevering.

3 VOORZIENINGEN

3.1 Voorzieningen

Wij hebben beoordeeld of de voorzieningen van de gemeente Heemstede toereikend zijn. Daarbij hebben we specifiek beoordeeld of de gevormde voorzieningen voldoen aan de eisen en voorwaarden van het BBV. In artikel 44 van het BBV is opgenomen dat voorzieningen (alleen) gevormd mogen worden voor:

1. Verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten.
2. Op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten.
3. Kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.
4. Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden.

Overigens geldt dat altijd voldoende onderbouwing aanwezig dient te zijn alvorens een voorziening gevormd mag worden. Deze voorwaarden van het BBV zijn ook, terecht, opgenomen in de waarderingsgrondslagen van de gemeente.

Uit onze controlewerkzaamheden blijken geen bijzonderheden. De gemeente heeft deugdelijke onderbouwing aangeleverd voor de gevormde voorzieningen waardoor wij hebben kunnen concluderen dat de gevormde voorzieningen volledig en toereikend zijn verantwoord in de jaarrekening.

4 ANALYSE VERMOGEN EN RESULTAAT

4.1 Vermogen en resultaat

Het BBV kent een duidelijk onderscheid tussen resultaatbepaling (het gerealiseerde saldo van baten en lasten) en resultaatbestemming. Alle baten en lasten dienen via het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening te lopen. De gemeente mag geen baten of lasten rechtstreeks in het eigen vermogen muteren.

Om het resultaat van de jaarrekening goed te kunnen begrijpen, is het van belang dat u inzicht heeft in wat het effect op de reserves van uw gemeente is geweest:

| Resultaat 2019 | Begroting na wijziging | Realisatie 2019 |
|--|------------------------|-----------------|
| De totale lasten van uw gemeente over 2019 bedragen: | € 56.424.000 | € 56.564.000 |
| De totale baten van uw gemeente over 2019 bedragen: | € 54.919.000 | € 56.992.000 |
| Totaal saldo baten en lasten | € -/- 1.505.000 | € 428.000 |
| Mutatie reserves | € 1.363.000 | € 882.000 |
| Gerealiseerde resultaat | € -/- 142.000 | € 1.310.000 |

De reserves van uw gemeente zijn in 2019 met een bedrag van € 428.000 toegenomen. Dit komt overeen met het saldo van baten en lasten zoals dat is verantwoord in de programmarekening (voor resultaatbestemming).

Per saldo is op basis van de door u genomen Raadsbesluiten in 2019 € 882.000 onttrokken aan de algemene reserves en bestemmingsreserves in tegenstelling tot de begroote onttrekking van € 1.363.000. Dit is hoofdzakelijk veroorzaakt door een overschot op het sociaal domein (€ 567.000).

Het netto resultaat bedraagt uiteindelijk € 1,3 miljoen voordelig. Het netto resultaat is het resultaat waarover u nog dient te bestemmen middels het vaststellen van de jaarrekening. Door het College van B&W is het volgende voorstel hiertoe gedaan, namelijk over te hevelen en toe te voegen aan de budgetten 2020 € 565.000 en toe te voegen aan de algemene reserve € 745.000. Middels het vaststellen van de jaarrekening geeft u akkoord voor deze resultaatbestemming.

5 INTERNE BEHEERSING

5.1 Samenvatting bevindingen managementletter 2019

Als onderdeel van de jaarrekeningcontrole hebben wij in het najaar van 2019 een interim-controle uitgevoerd. Deze interim-controle is primair gericht op de bedrijfsvoering binnen de gemeente met name de opzet, het bestaan en de werking van maatregelen van administratieve organisatie en interne beheersing (AO/IB), voor zover van belang voor onze controle op de betrouwbaarheid van de in de jaarrekening opgenomen gegevens. Onze bevindingen, voortvloeiend uit de interim-controle, zijn vastgelegd in managementletter van 12 november 2019 ten behoeve van het College.

Uit onze interim-werkzaamheden blijkt dat de gemeente haar zaken beheersmatig op orde heeft, voor zover wij dat beoordelen in het licht van de jaarrekeningcontrole. De medewerkers die wij gesproken hebben, zijn betrokken en hebben veel kennis van het taakveld waarin zij werkzaam zijn. Ten aanzien van de processen waarbij in het proces zelf nog onvoldoende interne controlehandelingen zijn ingebouwd zijn op een goede manier aanvullende verbijzonderde interne controlewerkzaamheden ingeregeld. Bij de uitvoering van onze controlewerkzaamheden kunnen wij hierdoor goed gebruik maken van deze uitgevoerde aanvullende werkzaamheden. Daarnaast concluderen we dat er stappen vooruit zijn gemaakt op basis van de aanbevelingen uit voorgaande rapportages. In bijlage 1 van de managementletter hebben wij onderstaande aanbevelingen als gereed vermeld:

- Formalisatie van een change managementprocedure voor IT-applicaties
- Periodieke monitoring tussen opgelegde aanslagen en aansluitingen GBKZ (omgevingsvergunningen)
- Controle op prestatielevering wordt in overeenstemming met de regeling budgetbeheer uitgevoerd door de budgetbeheerders
- Strikte normen ten aanzien van rechten diverse applicaties
- Registratie van wijzigingen en updates van applicaties in Topdesk
- Documentatie van het proces discaster & recovery (IT)

Voor onze overige specifieke bevindingen en aanbevelingen verwijzen wij u naar de genoemde managementletter d.d. 12 november 2019.

6 VENNOOTSCHAPSBELASTING

6.1 Vennootschaps- belasting

Met ingang van 2016 vallen gemeenten (voor bepaalde activiteiten onder bepaalde voorwaarden) onder de werking van de Wet op de vennootschapsbelasting (Vpb). Deze wijziging is ingevoerd om publiekrechtelijke lichamen op dezelfde wijze te behandelen als private organisaties. Uw gemeente heeft de activiteiten geïnventariseerd die (mogelijk) belastingplichtig worden als gevolg van de invoering van de vennootschapsbelasting.

Vervolgens heeft de gemeente deze activiteiten nader geanalyseerd, waarbij de gemeente gemotiveerd heeft aangegeven of, en in welke mate, de vennootschapsbelasting van toepassing is. Op basis van uitgevoerde toetsingen is vastgesteld dat de gemeente Heemstede geen Vpb-plichtige activiteiten kent welke is afgestemd met de belastingdienst.

We willen u erop attenderen om alert te blijven op Vpb-plichtige activiteiten en dit tussentijds te blijven monitoren. Het verrichten van nieuwe activiteiten kan leiden tot een Vpb-plicht en vraagt derhalve om een evaluatie.

7 OVERIGE BEVINDINGEN CONTROLE JAARREKENING

| | |
|--|---|
| 7.1 Wijziging in verslaggevingsvoor- schriften en overige wet- en regelgeving | In de jaarrekening 2019 zijn geen stelsel- of schattingswijzigingen verwerkt. De vergelijkende cijfers 2018 in de jaarrekening 2019 zijn gelijk aan de vastgestelde jaarrekening 2018. |
| 7.2 Bevestigingen van het College | Wij hebben van het College een ondertekende schriftelijke bevestiging bij de jaarrekening ontvangen. |
| 7.3 Meningsverschillen met management of beperking in reikwijdte van de controle | Er zijn geen meningsverschillen met het management noch het College geweest en er waren geen beperkingen bij de uitvoering van onze controle. Naar onze mening is ons bij de uitvoering van onze controleopdracht door de medewerkers en het College van uw gemeente de volledige medewerking verleend en hebben wij volledige toegang tot de benodigde informatie gehad. |
| 7.4 Normering topinkomens (WNT) | <p>De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) is in werking getreden met ingang van 1 januari 2013. De WNT regelt niet alleen de openbaarmaking van topinkomens in de publieke en semipublieke sector, maar stelt ook maxima aan de hoogte van de bezoldiging van topfunctionarissen en tevens aan de ontslagvergoedingen. Met ingang van 1 januari 2013 is bij wet vastgelegd dat rechtspersonen of organisaties die volledig of in aanzienlijke mate uit publieke middelen zijn gefinancierd, beloningen van topfunctionarissen openbaar dienen te maken, ook als deze de in de wet gestelde maximale bezoldiging van € 194.000 niet te boven gaan. Daarnaast dient u het salaris openbaar te maken van overige medewerkers (inclusief – wanneer aan bepaalde voorwaarden is voldaan – ingehuurd personeel) die een bezoldiging ontvangen boven deze norm. Ten slotte stelt de WNT een aantal overige eisen, zoals een maximale ontslagvergoeding voor topfunctionarissen van € 75.000.</p> <p>Uit de werkzaamheden blijkt dat in 2019 voor de topfunctionarissen (gemeentesecretaris en griffier) geen sprake van een overschrijding van de grensbedragen en dat de WNT juist is verantwoord in de jaarstukken.</p> |

| | |
|--|---|
| | <p><i>Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd</i></p> <p>In overeenstemming met het controleprotocol WNT 2019 hebben wij de anticumulatie-bepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.</p> <p>In onze controleverklaring hebben wij bovenstaande expliciet opgenomen.</p> |
| <p>7.5 Single Information Single Audit (SiSa- Bijlage)</p> | <p>De procedure die uw gemeente moet naleven bij de aanlevering van de bestanden aan het CBS is niet wezenlijk gewijzigd. Uw gemeente dient in een vast, voorgeschreven stramien de documenten aan het CBS te leveren. De SiSa-bijlage die opgenomen is in de jaarrekening, is opgesteld door de gemeente. Wij hebben de SiSa-bijlage gecontroleerd op basis van de nota verwachtingen accountantscontrole SiSa 2019. Hierbij stellen wij de juistheid van de gegevens in de SiSa-bijlage vast. Wij willen benadrukken dat u als gemeente zelf verantwoordelijk bent voor de volledigheid van de te verantwoorden indicatoren zoals opgenomen in de SiSa-bijlage. Indien een '0' is ingevuld, zijn wij bij uw organisatie nagegaan of deze terecht is ingevuld. U heeft dit aan ons bevestigd.</p> <p>Op grond van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden, artikel 5, lid 4, rapporteren wij in dit rapport over de fouten en onzekerheden van de specifieke uitkeringen die in 2019 in het kader van SiSa zijn verantwoord. Wij doen dit met een tabel, die wij ook opnemen als er geen fouten of onzekerheden geconstateerd zijn. Per regeling is hierin aangegeven of, en zo ja welke, financiële fouten of onzekerheden zijn geconstateerd.</p> |

| Nr. | Specifieke uitkering | Fout of onzekerheid | Financiële omvang in Euro's | Toelichting fout/onzekerheid |
|--------|---|---------------------|-----------------------------|--|
| SZW G2 | Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel 2019 | N.v.t. | € 0 | Geen bevindingen met invloed op financiële vaststelling. |
| SZW G3 | Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen) gemeentedeel 2019 | N.v.t. | € 0 | Geen bevindingen met invloed op financiële vaststelling. |

| | | | | |
|----|----------------------------|--------|-----|--|
| H4 | Specifieke uitkering sport | N.v.t. | € 0 | Geen bevindingen met invloed op financiële vaststelling. |
|----|----------------------------|--------|-----|--|

| | |
|---|-------------|
| Strekking controleverklaring rechtmatigheid | Goedkeurend |
| Strekking controleverklaring getrouwheid | Goedkeurend |

| | |
|--|--|
| 7.6 Frauderisicoanalyse | <p>De gemeente Heemstede heeft expliciet een frauderisicoanalyse vastgesteld en heeft maatregelen getroffen om fraude te voorkomen. In de processen zijn maatregelen getroffen die ervoor zorgen dat bepaalde handelingen alleen kunnen worden uitgevoerd als twee of meer personen hun akkoord geven, bijvoorbeeld het verrichten van betalingen. Hier ligt overigens meteen het volgende gevaar op de loer, namelijk het samenspannen tussen medewerkers. Dit is niet te voorkomen, maar periodieke controle door collega's, interne controle en overnemen van taken tijdens vakanties vormen hierop het sluitstuk. Verder worden er aanvullende preventieve maatregelen toegepast, bijvoorbeeld door middel van het integriteitsbeleid, een vertrouwenspersoon, de regeling budgethouders, het inkoop- en aanbestedingsbeleid, etc. Er wordt dus ingezet op het voorkomen van fraude, maar er wordt niet expliciet periodiek op gerapporteerd, anders dan in de periodieke rapportage van IC. In het recente verleden is daartoe ook geen aanleiding geweest. We attenderen u erop om jaarlijks de frauderisicoanalyse te bespreken en waar nodig aan te scherpen (n.a.v. signalen of uitbreiding van (overheids-)taken.</p> <p>Voor onze controlewerkzaamheden heeft uw gemeente hiermee voldoende inzicht gegeven in de wijze waarop aandacht besteed wordt aan het voorkómen van fraude. Wij zullen het onderwerp 'fraude' zoals gebruikelijk bespreken met de auditcommissie.</p> |
| 7.7 Fraude als onderdeel van de accountantscontrole | <p>In Nederland is de accountant wettelijk verplicht om alle ontdekte fraudegevallen te rapporteren aan het management van de organisatie. Wij merken op dat onze controle niet specifiek is ingericht op het ontdekken van fraude. De accountant is wel verantwoordelijk voor het betrekken van frauderisico's in de planning en uitvoering van zijn controleopdracht.</p> <p>Wij hebben een fraudediscussie gevoerd met het controleteam en met het management van de gemeente Heemstede. Tijdens dit overleg is gesproken of het management aanwijzingen en of vermoedens heeft gehad voor de mogelijke aanwezigheid materiële onjuistheden als gevolg van fraude in de jaarstukken.</p> |

| | |
|---|---|
| | <p>Van het management hebben wij de bevestiging ontvangen dat er geen onregelmatigheden zijn geconstateerd waarbij het management of de werknemers zijn betrokken die een belangrijke rol spelen bij de maatregelen van interne beheersing, of anderen in het geval dat de fraude van materieel belang kan zijn voor de jaarrekening.</p> <p>Tevens hebben wij zelfstandig werkzaamheden uitgevoerd die erop gericht waren om het risico van het ‘omzeilen’ van de interne beheersingsmaatregelen door het management te detecteren. Wij hebben specifieke controles uitgevoerd op memoriaalboekingen en schattingen en hebben significante en ongebruikelijke transacties met behulp van gegevensanalyses onderzocht.</p> <p>Hoewel wij een kritische houding hebben ten opzichte van risico’s van fraude in de jaarrekening, willen wij opmerken dat onze controle niet specifiek is gericht op het ontdekken hiervan. Tijdens de uitvoering van onze controle van de jaarrekening 2019 hebben wij geen aanwijzingen verkregen dat er sprake is geweest van fraude.</p> |
| <p>7.8 Begrotingsrecht- matigheid</p> | <p>De toe te passen normen voor het begrotingscriterium zijn gebaseerd op de artikelen 189, 190 en 191 van de Gemeentewet. Deze normen dient de gemeenteraad zelf nader in te vullen en te concretiseren. Dit gebeurt door middel van de begroting en via de verordening op het financieel beheer ex artikel 212 van de Gemeentewet. Het systeem van budgetbeheer en -bewaking moet waarborgen dat de baten en lasten binnen de begroting blijven en dat het College belangrijke wijzigingen of dreigende overschrijdingen tijdig meldt aan de gemeenteraad, zodat de gemeenteraad hierover tijdig (binnen het begrotingsjaar) een besluit kan nemen. Een systeem met onvoldoende waarborgen voor tijdige melding aan de gemeenteraad van budgetoverschrijdingen heeft het risico in zich dat het College inbreuk maakt op het budgetrecht van de gemeenteraad.</p> <p>Het begrotingscriterium is verder verfijnd en uitgewerkt in de Kadernota Rechtmatigheid 2018 van de Commissie BBV. Een overschrijding van de begroting is altijd onrechtmatig, maar hoeft door de accountant niet in alle gevallen te worden meegewogen in zijn oordeel. Essentieel is dat de raad nadere regels kan stellen wanneer kostenoverschrijdingen die zijn gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten (1), kostenoverschrijdingen passend binnen het beleid (2) en kostenoverschrijdingen bij openeinderegelingen (3) moeten meewegen bij het oordeel van de accountant. In die gevallen dat de gemeenteraad geen nader beleid stelt, geldt het uitgangspunt dat de accountant deze kostenoverschrijdingen niet betreft bij de beslissing of hij al dan niet een goedkeurend rechtmatigheidsoordeel kan afgeven.</p> <p>Daarnaast moet de accountant deze kostenoverschrijdingen – waarvan het College in de jaarrekening moet aangeven dat de raad deze nog dient te autoriseren – in het verslag van bevindingen aan de orde stellen. Extra lasten die zijn gemaakt omdat extra opbrengsten daarvoor de ruimte bieden, terwijl deze extra lasten niet direct zijn gerelateerd aan de extra opbrengsten en waarbij de raad nog geen besluit heeft genomen over de aanwending van deze extra opbrengsten, zijn onrechtmatig.</p> |

In het kader van de begrotingsrechtmatigheid stelt de accountant de lastenoverschrijdingen op programmaniveau vast. Op een aantal programma's is een begrotingsoverschrijding op de lasten geconstateerd. Deze is in te delen in de categorieën, zoals genoemd in de kadernota van de Commissie BBV.

| Lastenoverschrijding programma | Begrotingsafwijking | Onrechtmatig, telt niet mee | Onrechtmatig telt wel mee |
|------------------------------------|---------------------|-----------------------------|---------------------------|
| P0: Bestuur en ondersteuning | € 372.000 | € 372.000 | |
| P1: Veiligheid | € 74.000 | € 74.000 | |
| P2: Verkeer, vervoer en waterstaat | € 166.000 | € 166.000 | |
| P4: Onderwijs | € 110.000 | € 110.000 | |
| P8: Volkshuisvesting | € 26.000 | € 26.000 | |
| Algemene dekkingsmiddelen | € 1.000 | € 1.000 | |
| Overhead | € 109.000 | € 109.000 | |

De geconstateerde overschrijdingen betreffen met name overschrijdingen die zijn gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten. Voor een klein gedeelte passen de kostenoverschrijdingen in het bestaande beleid van de gemeente.

7.9 Betrouwbaarheid en continuïteit van de automatiseringsomgeving

Onze jaarrekeningcontrole is gericht op het geven van een oordeel omtrent de jaarrekening zelf en is niet primair gericht op het doen van uitspraken omtrent de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking als geheel of van onderdelen daarvan. Onze bevindingen daaromtrent raken dan ook slechts die onderdelen, die wij onderzocht hebben in het kader van de jaarrekening, wat wil zeggen dat wij ter zake geen volledigheid pretenderen.

Op grond van artikel 393 lid 4, Titel 9 Boek 2 BW rapporteren wij onze bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking in dit verslag. Hierbij dient opgemerkt te worden dat de controle van de jaarrekening niet specifiek is gericht op de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking. Wij zijn van mening dat voldoende maatregelen zijn getroffen om de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking en informatievoorziening te waarborgen.

7.10 Nota activabeleid

Op 27 januari 2017 heeft de gemeenteraad de 'Nota Activabeleid 2017' vastgesteld. De nota activabeleid 2017 geeft o.a. inzicht in de uitgangspunten om bepaalde investeringen te activeren (op de balans te presenteren) en de termijn waarop deze investeringen worden afgeschreven. Een belangrijk onderdeel ter bepaling van de omvang van de afschrijvingen is het vaststellen van een restwaarde voor de betreffende vaste activa. Wij adviseren u om hiermee in een eventuele nieuwe nota meer beleid over te vormen, waardoor de bepaling van de restwaarde op een eenduidige wijze plaats zal vinden binnen de gemeente. Overigens hebben wij uit onze controle geen indicaties dat dit nu niet juist gebeurt.

| | |
|--|---|
| | |
| 7.11 Belangrijke gebeurtenis na balansdatum: Covid-19 | <p>Het college heeft de impact van de coronacrisis waarmee de gemeente vanaf medio februari 2020 wordt geconfronteerd op de gemeente geëvalueerd. Op het moment van het opmaken van deze jaarrekening is er, naar haar inschatting en alle feiten en omstandigheden in ogenschouw nemend, geen sprake van een ernstige onzekerheid van de continuïteit van de gemeente en derhalve niet van onontkoombare discontinuïteit.</p> <p>Op basis van de huidige omstandigheden en stand van zaken van de overheidsmaatregelen ziet het college op dit moment geen reden om aan de positieve continuïteitsveronderstelling te twijfelen. Zij is daarom van mening dat de in de jaarrekening gehanteerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling gebaseerd dienen te worden op de veronderstelling van continuïteit van de entiteit.</p> <p>Wij hebben vastgesteld het college een deugdelijke afweging heeft gemaakt. Verder zijn de uitgangspunten en motiveringen door het college toegelicht bij de gebeurtenissen na balansdatum in de jaarrekening 2019.</p> |

Bijlagen

Bijlage A – Niet-gecorrigeerde controleverschillen

| Aard van de fouten | Rechtmatigheid | Getrouwheid |
|--|--------------------|------------------|
| Uitgaven ten onrechte niet aanbesteed overeenkomstig aanbestedingsregels (hoofdstuk 1.5) | € 608.168 | |
| WMO en JZO - uitgaven ten onrechte niet meegenomen als lasten (hoofdstuk 2.1) | € 140.916 | € 140.916 |
| | | |
| Totaal fouten | € 749.084 | € 140.916 |
| | | |
| Aard van de onzekerheden | Rechtmatigheid | Getrouwheid |
| WMO en JZO onzekerheid productieverantwoording PGB (hoofdstuk 2.1) | € 179.120 | |
| WMO en JZO onzekerheid productieverantwoording ZIN (hoofdstuk 2.1) | € 901.223 | |
| Totaal onzekerheden | € 1.080.343 | € 0 |

Wij hebben van het college een schriftelijke bevestiging bij de jaarrekening ontvangen, waarin het college bevestigt dat geen sprake is van niet- gecorrigeerde fouten die, zowel individueel als in totaal, in het kader van de jaarrekening materieel (kunnen) zijn.

Getrouwheid:

De totale omvang van de fouten is lager dan de tolerantie van 1% van de totale lasten (€ 624.365) en heeft derhalve geen gevolgen voor de strekking van onze controleverklaring. De totale omvang van onzekerheden ligt lager dan 3% van de totale lasten (€ 1.873.095) en heeft derhalve ook geen gevolgen voor de strekking van onze controleverklaring.

Rechtmatigheid:

De totale omvang van de fouten is hoger dan de tolerantie van 1% van de totale lasten (€ 624.365) en heeft derhalve gevolgen voor de strekking van onze controleverklaring. De totale omvang van onzekerheden ligt lager dan 3% van de totale lasten (€ 1.873.095) en heeft derhalve geen gevolgen voor de strekking van onze controleverklaring.

Bijlage B – Onafhankelijkheidsbevestiging en overige dienstverlening

Bevestiging onafhankelijkheid

In overeenstemming met de Nederlandse Corporate Governance Code dient de externe accountant mogelijke conflicten met betrekking tot zijn onafhankelijkheid, zowel in wezen als in schijn, onder de aandacht te brengen van het College en de gemeenteraad.

Wij bevestigen dat onze onafhankelijke positie ten opzichte van de gemeente Heemstede in overeenstemming met de Nederlandse wettelijke en beroepsvoorschriften is gewaarborgd. Wij zijn van mening dat onze objectiviteit gedurende het afgelopen jaar niet is aangetast.

Stelsel van waarborgen om onafhankelijke positie te waarborgen

Astrium beschikt over een stelsel van maatregelen om onze onafhankelijke positie bij controlecliënten te waarborgen. Het stelsel van maatregelen is een integraal onderdeel van de bestuurlijke organisatie en van het voor de gehele organisatie van toepassing zijnde stelsel van kwaliteitsbeheersings- maatregelen. Bijgaande niet-limitatieve opsomming geeft u een indruk van de maatregelen die bijdragen aan het waarborgen van onze onafhankelijke positie:

- Schriftelijke onafhankelijkheidsbepalingen waarin alle bestaande onafhankelijkheidsvereisten en de risico's ten aanzien van de bedreiging van de onafhankelijkheid en de daaraan gerelateerde waarborgen zijn verwerkt.
 - Procedures voor tijdige bekendmaking van de voorschriften en de daarin aangebrachte wijzigingen aan alle gevolmachtigden en werknemers bij Astrium.
 - Procedures voor de organisatie van periodieke training inzake de toepassing van de onafhankelijkheidsvoorschriften.
 - Procedures die erop gericht zijn dat onze gevolmachtigden en werknemers in specifieke casussen en omstandigheden de onafhankelijkheidsvoorschriften naleven.
 - De benoeming van professionals op seniorniveau die verantwoordelijk zijn voor het continu actualiseren van de procedures en voorschriften, de tijdige bekendmaking ervan en het adequaat functioneren van het gehele stelsel van waarborgen.
- Procedures voor een schriftelijke rapportage per controlecliënt waarin is vastgelegd of sprake is van omstandigheden die de onafhankelijkheid van de accountant die de controleopdracht uitvoert bedreigen, op welke wijze met potentiële bedreigingen is omgegaan en indien er bedreigingen zijn gesignaleerd, welke maatregelen dan zijn genomen om deze bedreiging voor de onafhankelijkheid weg te nemen. De vastlegging van deze beoordeling inclusief een gemotiveerde conclusie (de zogenoemde onafhankelijkheidsevaluatie) wordt in het dossier opgenomen.
 - Procedures die vereisen dat een daartoe geëigende afdeling binnen Astrium wordt geconsulteerd, als sprake is van een mogelijke aantasting van de onafhankelijkheid in relatie tot een specifieke cliënt. Indien de bestuursstructuur van de controlecliënt voorziet in een audit commissie of algemeen bestuur, overwegen wij ook een van deze beide instanties te raadplegen.

De opzet en werking van ons stelsel van maatregelen worden periodiek door de externe toezichthouder getoetst.

Interne roulatie

Een te grote mate van vertrouwdheid of vertrouwen kan een bedreiging vormen voor de onafhankelijkheid van de accountant wanneer bepaalde leden van het controleteam geregeld en voor lange tijd aan de wettelijke controle van een controlecliënt meewerken.

Wij beoordelen de bedreiging voor de onafhankelijkheid die kan voortvloeien uit de langdurige betrokkenheid van andere leden van het controleteam bij de controleopdracht. Waar nodig nemen wij maatregelen om de bedreiging weg te nemen.

Persoonlijke, zakelijke of financiële relaties met de gemeente

Wij hebben een evaluatie gemaakt van persoonlijke, zakelijke en financiële relaties tussen Astrium, haar gevolmachtigden en haar medewerkers en de gemeente die van invloed kunnen zijn op onze onafhankelijkheid. Bij deze evaluatie zijn ons geen zaken gebleken welke aan u gerapporteerd dienen te worden.

Bijlage B – Onafhankelijkheidsbevestiging en overige dienstverlening (vervolg)

Overzicht van overige Dienstverlening

- Controle van subsidieverantwoordingen

Bijlage C – Disclaimer en beperking in gebruik

Dit verslag is alleen bestemd voor de Gemeenteraad en College van Burgemeester & Wethouders van de gemeente Heemstede en mag niet in zijn geheel of gedeeltelijk aan derden worden verstrekt of aangehaald zonder onze schriftelijke toestemming vooraf. Er wordt geen verantwoordelijkheid aan een derde partij geaccepteerd, omdat dit verslag daar niet voor opgesteld en bedoeld is. Dientengevolge nemen wij geen enkele verplichting of plicht van zorg aan ieder ander persoon aan wie dit verslag getoond of in zijn handen komt op ons.

De in dit verslag aan de orde gestelde onderwerpen zijn door ons geconstateerd gedurende onze controleopdracht waarvan wij van mening zijn dat zij uw aandacht behoeven. Het is geen allesomvattend verslag van alle geconstateerde zaken en in het bijzonder kunnen wij niet verantwoordelijk worden gesteld voor het rapporteren van alle bedrijfsrisico's of tekortkomingen in het systeem van interne beheersing. Elke conclusie, opinie of opmerking in dit verslag is verstrekt in de context van onze controleverklaring over de jaarrekening als geheel, welke zal worden verstrekt in onze controleverklaring.

Evenzo geldt dat de opmerkingen, bevindingen en aanbevelingen met betrekking tot het systeem van interne beheersing niet gelezen dienen te worden als een afzonderlijke opinie van het systeem van interne beheersing en haar werking.

WWW.ASTRIUM.NL

